

PAPER DETAILS

TITLE: SEÇİMLİK BORÇLARIN İFASI

AUTHORS: Özer SELİÇİ

PAGES: 375-399

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96162>

SEÇİ

I — Giriş :

Borçlar kanunu seç
sılda bir tek maddede

II — Seçimlik borç

1 — Tarifi ve huk

Seçimlik borç, birdiği ve fakat borçlunu
sile bu edimlerden tayi
his konusu olmaktadır.
içindedirler, fakat içle
res in obligatione, una

Seçimlik borç ilişki

Seçimlik borç ilişkisi

lep hakkı önce «x veya y edim» şart alternatiflerinden birini seçmesi için x ve y edim hakkının Tespit seçim hakkının belirli hale gelecektir.

Ancak herhalükârdır ki, Taraflar borç ilişkisinde nisbi belirsizliği ve seçimi yanmaktadır (3). Örneğin B satın almak istemekte reddüt etmektedir, fakat kurmayı arzu etmektedir.

borçlarında — ki basi
kabul eder görünmüştü

Seçimlik borçlard
miş olabilir: edimler f
veya şu koltuk), cins
kal veya bir kilo muz
tayin edilebilir (şu ka
sile tayin edilmişse, e
rinden, kendine özgü

Edimler yukardak
gibi bir faaliyete de i
cu olarak da tespit olu

nüldüğü, taraflarca ön
o stoka dahil olmasını
herbiri birbirine eşit
bir sınırlı cins borcu v
stoka dahil olma değil
ker teker mevcut ayrı
hil şeylerin herbirini o
rak gördüğü hailerde

Bu ayırımın önem
aşağı kalitede bir şeyle
liteden daha aşağı kal

de seçimlik borç ilişkisi niteliğini haizdir (11).

Bu hali tayin ve tasatışla (Spezifikationskta müşteri malın şekil, yin hakkını saklı tutm niteliklere sahip alt cirlardan birini seçip teskukunda bazı yazarlar, mek eğilimindedirler (borçlarında olduğundan edimine yöneltilmişse

borç ilişkisinden muhtevan talep hakkı veya talep hakkı doğmaktadır; alacaklı bir borçlu olan hak veya talep hakkı seçim yapacaktır (14).

Alacaklı lehine alternatif haklardaki seçim hakkının hakların yarışmasında alacaklı binde bulunmuşsa, borçlu fikrini değiştirerek alacaklı lehine talep hakkı doğurur. Alacaklı lehine, talep hakkı doğurur. Alacaklı venilik doğurur.

lara nazaran özelliğ
almasıdır. Yedek ed
tione (ifada) olarak
almamakta, fakat ya
gözükmektedir.

Genellikle borçlu
ilişkilerile, bu yetkin
ele alınmakta, birbiri
edilmektedir (18).

Yedek edim yet
lirli bir tek esas ed

davrandığını ve ifa yerini
his konusu kabul etmek

Yedek edim yetkisinin
fiilen getirilmesile olur.
bileceği bir yenilik doğur-
mi yerine getireceğini be-
lanılan olmakta devam
maz (22). Alacaklı bu bey-
bilir ve beyana rağmen b-
gel yoktur. Borçlu borcu
kurtulur. Fakat borçlunu

Alacaklının yedek
 lir olmasının bir şartı
 borçlanılan tek bir b
 yetkisini kullanmadığı
 ifa edebilir. Alacaklı
 imkânsızlaşmışsa, bor
 edim yetkisi de sona
 tan sonra borç ilişkisi
 ilişkisi haline gelir.

Böylece seçim ha
 yedek edim yetkisini
 kuruluşta iki bakımdan

nafaka vermek yerine. ç
ği şeyi verebilir. Yedek
laştırmış olabilirler. Bu
yetkisi tanınmış bir borç
güçtür. Tarafların iradesi
Ancak şüphe halinde as
keme bir kararında (29)
lu onun yerine geçmek u
ınmışsa, bir seçimlik borç
etmiştir; seçim borçlanı
lanılmış tek edimin sona
dek edim yetkisi genelli

1 — Seçim hakkı

a — Seçimin hukuk

Borçlar kanunumu belirtmemiştir. Modern seçimlik borç ilişkisini bul etmektedir (31). S le borcun alternatif n teva haline getirmesin giştirici yenilik doğur ęuran bir işlem olmas

min hukuki niteliği alac
 edilmiştir. Alacaklının s
 beyanı olarak kabul edi
 alacaklının kabulüne ba
 idi. Borçluya «lus varian
 me imkânı) tanınmıştı (C
 rılmış, ilk defa BGB g
 ğer tarafa yöneltilecek k
 tir (BGB § 263). Daha y
 aynı prensibe yer vermi
 da açık bir hüküm olma
 bir irade beyanı ile ger

karşı taraf geri alma
eder (40). Bu halde h

Seçim hakkı şahs
çılara ve cüzi halefler
çim hakkı bağımsız d
Seçim hakkı borç iliş
bu hak alacaklılık ve
lik borç ilişkisinden d
nun dışında bağımsız
mayacaktır.

b — Hak sahibi

fın borçları da seçimlik
leşme ile kararlaştırmak
sözleşmenin yapılması sı
varmaya çalışılır (46). Fa
çözüm, taraflardan herbi
kânı kalacak şekilde ileri

Seçim hakkını kullan
ini gözetmeye mecbur de

c — Seçim hakkının

A — Kusursuz**a — Seçim hakkı**

Borçlu hataen ke
ödemişse, edimini b
narak haksız iktisap
hatası, hakkını sona
lu seçim hakkını k
diği şeyi borcun kor
kunun varlığını öğren

SEÇİM

Böylece açıkça bir bağımsızlık hakkı, bağımsız bir ifaya hakkının ne zaman kullanılmamasına borçlu en geç ifaya hakkını açıkça kullanmadığından hareketinden, zımnen seçilmiştir. Seçim hakkı kullanılmamasının borçlunun temerrüde düşmesiyle sonuçlanabileceği, mülkiyetleri uygulanabilecek, mülkiyetlerde BK 106 - 108 m. uygulanabilecektir.

Davada, alacaklı, borçlusunu, kullanmadığı geçmesini ve aynı zamanda (55). Bu sonucun Türkiye'de çim hakkı açıkça borçlu yargıca geçmesini sağlıyor.

Problem karşısında f. yı kıyasen uygulamaya şı birden fazla borcu olan borca mahsuben yaptıkça, ödeme, alacaklı

lıya, borçlunun seçim
da tanınmamıştır (60).
mesi mümkün olmayan
se (61) alacaklı seçim
minat talep edebilir. B
mektedir.

b — Seçim hakkına

Genellikle kabul edile
kilde birisini seçmek ü
mazsa, alacaklı temerrü

hareketle bazı yazar
ması için dava edildi
bu sonuca varabilm
kendisine bir yükün
reker. Seçimlik borç
rine getirmekle yük
tirir. Seçim sırf bir
kullanmamakta serb
me zorlamak için bo
seçim alacaklıya ayn
lir. Bu takdirde ala

olarak gözükmektedir
mından da bu görüşte

c — Seçim hakkına

Seçim hakkı üçüncü
Yani bu kişi seçimi yap
halde boç ilişkisi şart
hükümlerin uygulanma
takdirine de bırakılabil
arasından takdirine gör
kabul edilen fikre göre

dür.: İmkânsızlık ya neticesinde meydana

A — Kusursuz i

Uygulanması ger
olunmayan iki edim va
kânsızlaşmışsa, diğer
olarak kalan şey sad
fazla olup biri borçlu
kânsızlaşmışsa, seçim
rin hepsi borçlunun

Edimlerin hepsi alacak
sona erer, fakat borçlu uğr

Seçim hakkı alacaklıda
kânsızlaşmışsa, o edim bor
kisi diğer edim üzerinde t
erer (77). Fakat borçluda
her ikisi de alacaklının ku
borçlu uğradığı zararı tazn

B — Kusurlu imkânsı

bu fikir karşısında,
tarzı da incelenmeye

a — Seçim hak

Hâkim görüşe g
kânsızlaşmışsa, bu e
hakkı sona ermeyec
borcundan kurtulab
borçlunun seçim hal
ise sona ermemesi g
uygun bir duruma g

kânsızlaşmışsa borç ve s
mini yerine getirmedigin
ile yükümlüdür.

b — Seçim hakkı ala

Hâkim fikre göre, ed
sız hale gelmişse, bunun
kını kaybetmeyeceğinden
hakkını kullanabilecektir
ile imkânsızlaşmışsa, yer
rinin tazmini talep edebi